

عنوان مقاله:

پاژ، رقم جدید تریپیکاله مناسب کشت در اراضی کم بازده مناطق معتدل کشور

محل انتشار:

مجله یافته های تحقیقاتی در گیاهان زراعی و باغی، دوره 5، شماره 2 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

مسعود قدسی - عضو هیات علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی

احمد زارع فیض آبادی - عضو هیات علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی

محمود ناظری - عضو هیات علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی

منوچهر خدارحمی - عضو هیات علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر

حمید تجلی - کارشناس ارشد مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان جنوبی

ضرغام عزیزی - کارشناس ارشد مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی کهگیلویه و بویر احمد

خلاصه مقاله:

با توجه به بالا بودن سطح اراضی کم بازده در بسیاری از مناطق کشور که مناسب برای کاشت گندم و جو نمی باشد و با در نظر گرفتن محدودیت منابع آب، تریپیکاله در مقایسه با غلات دیگر از سازگاری بهتری برخوردار است. این تحقیقات به منظور معرفی رقم جدید تریپیکاله با اجرای پروژه های تحقیقاتی به نژادی به مدت هشت سال در مراکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی و جنوبی و موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر انجام شد. لاین امید بخش ET-84-17 در سال زراعی ۱۳۸۱-۸۲، ۱۳۸۲-۸۳ و ۱۳۸۳-۸۴ به ترتیب در آزمایشات بین المللی مقایسه عملکرد دریافتی از مرکز بین المللی تحقیقات ذرت و گندم (CIMMYT)، مقدماتی یکنواخت و پیشرفته مقایسه عملکرد دانه لاین ها و ارقام تریپیکاله در ایستگاه های تحقیقاتی مشهد، کرج، بیرجند و مغان مورد ارزیابی قرار گرفت و با وجود برتری عملکرد نسبت به شاهد (جوانیلو ۹۲) برای بررسی نهایی گزینش شد. در نهایت در دو سال زراعی ۱۳۸۴-۸۵ و ۱۳۸۵-۸۶ آخرین مرحله ارزیابی لاین مذکور در کنار دیگر لاین های امیدبخش تریپیکاله در قالب آزمایش یکنواخت سازگاری و مقایسه عملکرد دانه لاین ها و ارقام تریپیکاله در دو ایستگاه تحقیقاتی مشهد و بیرجند انجام شد. در مجموع در آزمایشات سازگاری مقایسه عملکرد، لاین امیدبخش ET-84-17 با میانگین عملکرد دانه ۷۲۶۹ کیلوگرم در هکتار در مقایسه با عملکرد شاهد جوانیلو ۹۲ (۶۳۵۴ کیلوگرم در هکتار)، از برتری عملکرد حدود ۱۴ درصد، گلدهی زودتر حدود ۴-۶ روز و وزن هزار دانه حدود دو گرم بیشتر از شاهد برخوردار بود. همچنین برتری عملکرد لاین ET-84-17 در مقایسه با شاهد های تریپیکاله در آزمایشات تحقیقی- تطبیقی و تحقیقی- ترویجی احراز گردید. میانگین عملکرد دانه لاین مورد نظر، شاهد جوانیلو ۹۲ و سناباد به ترتیب ۶۷۷۲، ۵۱۶۸ و ۶۰۰۵ کیلوگرم در هکتار بود که به ترتیب ۳۱ درصد و ۸/۱۲ درصد برتر بود و از نظر سازگاری با اراضی کم بازده (شرایط مزارع استان خراسان جنوبی) مناسب تر ارزیابی شد. در نهایت با برتری عملکرد و دارا بودن خصوصیات مطلوب زراعی از جمله زودرسی نسبی شایستگی آن برای معرفی به عنوان رقم جدید احراز و به نام "پاژ" نامگذاری و آزادسازی شد. کل ارزش حال منافع ناخالص آتی معرفی رقم پاژ در طول عمر پیک جایگزینی رقم که هفت سال در نظر گرفته شده است، ۵۴۴۸۲ میلیون ریال محاسبه شد.

کلمات کلیدی:

اراضی کم بازده، به نژادی، تریپیکاله و عملکرد دانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

